

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2024

УДК 657

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 28-29 березня 2024 р. Полтава, 2024. 1294 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: **КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ** – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: **ЛЕГА ОЛЬГА** – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ГУЦАЛЕНКО ЛЮБОВ - д.е.н., професор, професор кафедри обліку та оподаткування Національного університету біоресурсів та природокористування України

ДУБІНІНА МАРИНА - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ХОМИН ПЕТРО – д.е.н., професор, професор кафедри обліку та аудиту Тернопільського національного університету ім. Івана Пулюя

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ЗОЛЯ СВІТЛАНА - к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

РИЛЄЄВ СЕРГІЙ - к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

СКИБА ГАННА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Автори, 2024

© Кафедра обліку і оподаткування, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

РОЗДІЛ 5. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

БЕРЖАНІР АНАТОЛІЙ, к.соц.н,

доцент кафедри соціальних і правових дисциплін,

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ ГРОМАД

Стратегія діяльності сучасних аграрних компаній та холдингів будується на засадах пріоритетності не тільки отримання високих прибутків, але й забезпечення соціально-економічної стійкості громад, на території яких вони функціонують.

Підприємницькі структури найбільшою мірою роблять свій внесок у інституціонування сталого розвитку шляхом інвестування відповідних фінансових ресурсів для реалізації різноманітних соціальних проєктів і програм. Також важливими тут є їх здатність до застосування інноваційних технологій, сучасного менеджменту на основі оперативності, гнучкості під час прийняття управлінських рішень, оптимального використання виробничого потенціалу тощо.

М. Тимошенко [1] стверджує: «Під організаційно-економічним механізмом реалізації стратегії сталого сільського розвитку розуміється сукупність організаційних і економічних методів та відповідних їм обґрунтованих управлінських дій (рішень) та інструментів впливу на розвиток соціо-еколого-економічної системи сільських територій України з метою забезпечення досягнення її стратегічних цілей та завдань. Стратегічною метою розвитку сільських територій України на сучасному етапі є формування якісного життєвого середовища, підвищення рівня зайнятості, зміцнення сільських громад, збереження довкілля і традиційних сільських ландшафтів, виробництво конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції, сировини і харчових продуктів, задоволення інших потреб населення й забезпечення надання широкого спектра суспільних послуг тощо».

У науковій літературі вказується: «Для багатьох представників бізнесу стає очевидним розуміння того, що сталий розвиток компаній, що поєднує економічні, соціальні та екологічні фактори, веде до зниження підприємницьких ризиків, зміцнює конкурентоспроможність, підвищує ефективність персоналу і лояльність споживачів, покращує репутацію компаній, створює позитивний внесок підприємницької спільноти в економічний і соціальний розвиток територій своєї присутності. Тим самим створюються сприятливі умови для реалізації довгострокових стратегій розвитку бізнесу на основі дотримання балансу інтересів зацікавлених сторін» [2].

В умовах ринкової економіки аграрні приватні підприємства різних форм власності та господарювання можуть відігравати значну роль у розвитку місцевих громад у багатьох аспектах:

1. Створення робочих місць: розвиток сільського господарства забезпечує нові можливості для зайнятості у сільських районах, зменшуючи міграцію до міст чи за кордон.

2. Економічний розвиток – аграрні підприємства приносять до місцевих бюджетів податки та збільшують оборот коштів у місцевій економіці.

3. Інфраструктурний розвиток забезпечується тим, що збільшення активності агробізнесу може спонукати до розвитку інфраструктури (дороги, комунікації, енергетика).

4. Технологічний прогрес: інвестиції в агротехнології можуть підвищити продуктивність та конкурентоспроможність сільськогосподарських підприємств, що призведе до розвитку галузі.

5. Соціальний розвиток: аграрні підприємства можуть сприяти розвитку місцевих спільнот через спонсорську допомогу, розвиток соціальної інфраструктури та ініціатив зі збереження навколишнього середовища.

6. Надання освітніх та професійних можливостей – бізнес може пропонувати і фінансувати навчання, стажування та інші можливості для освітнього розвитку місцевого населення.

7. Сталий розвиток – аграрний бізнес може працювати на благо місцевих громад, сприяючи екологічній стійкості, забезпеченню продовольством та розвитку сільських територій.

Так, наприклад, агропромисловий холдинг Астарта [3] у 2008 році приєднався до Глобального договору ООН та провадить активну соціальну політику. Проекти соціального впливу Астарті орієнтовані на:

- покращення інфраструктури сіл;
- підтримку освітньої та медичної галузей;
- розвиток культури та спорту;
- розвиток підприємництва;
- економічний і соціальний розвиток громад.

Астарта підтримує практичний курс «Ефективна громада» за ініціативою Київської школи державного управління імені Сергія Нижного. Курс спрямований на підтримку розвитку економічної спроможності громад та проведення в регіонах заходів для пошуку потенційних точок економічного зростання й інвестиційних проєктів.

Навчальна програма передбачає три дні інтенсивного навчання та нетворкінгу, практичні кейси для реалізації на території своєї громади, спілкування з представниками профільних міністерств та комітетів ВРУ і керівниками бізнесу, менторінг щодо економічного зростання своєї громади та нових ідей для її трансформації [3].

Разом з тим, відзначаючи активізацію підприємців щодо спрямування фінансових коштів для реалізації соціальних програм, необхідно вказати на те, що існують проблеми, які гальмують розвиток фінансування вітчизняної

соціальної сфери:

- відсутність з боку органів державної влади підтримки процесу соціального інвестування;
- недосконалість нормативно-правового забезпечення здійснення фінансових вкладень у розвиток соціальної сфери;
- недостатній рівень сформованості інфраструктури соціального інвестування;
- відсутність фондів соціального інвестування;
- відсутність стандартизованої форми нефінансових звітів корпорацій, що обмежує можливості порівняння їх діяльності [4].

Ефективний вплив бізнес-структур на сталий розвиток місцевих громад може бути забезпечено за умови реалізації таких організаційно-економічних підходів:

- аналізу соціальних проблем розвитку території розташування підприємств;
- формування соціальних програм з метою забезпечення інтересів усіх зацікавлених сторін;
- проведення моніторингу ефективності виконаної роботи і, за потреби, коригування подальшої діяльності, спрямованої на поліпшення життя громадян.

Отже, взаємодія бізнесу з місцевими громадами є значущою для соціального і економічного поступу обох сторін. Досягнення максимального соціального впливу аграрних підприємств можливе на основі їх співпраці з місцевими громадами з обов'язковим дотриманням принципів сталого розвитку, врахування потреб та інтересів населення та координації напрямів діяльності з органами місцевої влади і самоврядування.

Список використаних джерел:

1. Тимошенко М. М. Необхідність формування економічного механізму реалізації стратегії сталого розвитку сільських територій. *Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки.* 2018. №3. С. 296–306. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/3655/1/statya_timoshenko_neobh%20dn%20st_formuvannia_ekonom%20chnogo_mehan%20zmu_%20real%20bzac%20yi_strateg%20stalogo_rozvitku_s%20lskih_teritor%20j.pdf.
2. Сталый розвиток місцевих громад в умовах децентралізації : монографія / Ортіна Г. В. та ін. Мелітополь : ФОРМ Однорог Т. В., 2019. 171 с. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/7101/1/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F.pdf> (дата звернення: 19.02.2024).
3. Астарта. Розвиток громад. URL: <https://astartaholding.com/rozvytok-gromad/> (дата звернення: 20.02.2024).
4. Бержанір А. Л. Розвиток соціального інвестування в Україні. *Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки* : зб. наук. статей за матеріалами III Всеукр. наук.-прак. конф., м. Дніпро, 13–14 квіт. 2017 р. Дніпро : НМетАУ, 2017. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/6999/1/Rozv_soc_invest.pdf (дата звернення: 20.02.2024).

<p>Яценко Діана <i>Науковий керівник – Татаринцева Юлія</i> <i>Вплив бюджетної політики на соціально-економічний розвиток держави.....</i></p>	598
<p>РОЗДІЛ 5 ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА</p>	
<p>Бержанір Анатолій <i>Організаційно-економічна діяльність аграрних підприємств із сталого розвитку місцевих громад.....</i></p>	600
<p>Беседіна Марія <i>Науковий керівник – Грідін Олександр</i> <i>Специфічні особливості та стратегічні напрями інноваційного розвитку сільського господарства України.....</i></p>	603
<p>Бодня Дмитро <i>Науковий керівник – Гулик Тетяна</i> <i>Клієнтський капітал підприємства як важлива складова створення доданої вартості.....</i></p>	606
<p>Boychuk Natalka, Pavlenko Artem <i>Stimulating the development of the creative economy as a prospective direction for sustainable transformation of microeconomic systems.....</i></p>	610
<p>Болвох Яна <i>Науковий керівник – Богацька Наталія</i> <i>Соціальне підприємництво як вид соціальних інновацій.....</i></p>	612
<p>Бурдаш Уляна <i>Мале підприємництво в умовах воєнного стану.....</i></p>	615
<p>Вербицька Галина <i>Методи оцінювання інноваційного потенціалу підприємств органами публічного управління.....</i></p>	616
<p>Виклюк Мар'яна, Каючко Олександр <i>Ризикоорієнтований підход до розуміння поняття «інвестиційно-інноваційна безпека регіону».....</i></p>	618
<p>Галунка Оксана <i>Особливості управління інноваційним розвитком будівельного підприємства.....</i></p>	621
<p>Глуша Андрій <i>Науковий керівник – Яворська Валентина</i> <i>Використання біржових інструментів у стратегіях фінансового управління та мінімізації витрат на підприємстві.....</i></p>	623
<p>Гостіщев Валентин <i>Науковий керівник – Толкачова Галина</i> <i>Механізм забезпечення економічної безпеки національного оператора мобільного зв'язку «ІНТЕРТЕЛЕКОМ».....</i></p>	626

